

5 veje til at understøtte fagligt udbytte af digital teknologi i undervisningen

Indhold

3

Hvorfor denne guide?

4

Inddrag elevers viden, erfaringer og ideer, når I drøfter jeres strategi for digitale teknologier i undervisningen

---

6

Definér et klart formål med at inddrage digitale teknologier i undervisningen

---

8

Skab den rette balance i elevers brug af sociale medier i undervisningen

---

10

Vær opmærksom på elevers forskellige faglige forudsætninger og tekniske kompetencer

---

12

Giv feedback, der afspejler digitale arbejdsformer og produkter

---

14

Hvis du vil vide mere

---

5 veje til at understøtte fagligt udbytte af digital teknologi i undervisningen

© 2018 Danmarks Evalueringsinstitut
Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC
Foto: Maria Tuxen Hedegaard
Illustration: BGRAPHIC & Noun Project
Tryk: Rosendahls

ISBN: (www) 978-87-7182-129-1
ISBN: 978-87-7182-130-7

Hvorfor denne guide?

Den digitale udvikling sætter sit præg på samfundet og ungdomslivet anno 2018. Øget digitalisering og nye teknologier påvirker i høj grad også skolegangen og undervisningen på de gymnasiale uddannelser, fordi det både ændrer, hvad eleverne skal lære og måden, de skal lære på. Samtidig skal der med gymnasireformen fra 2017 udvikles en digital strategi, som rummer reformens fokus på faglighed, kundskaber og almindendannelse og styrker elevernes faglige resultater.

Hvis digitale teknologier skal understøtte nuværende og kommende generationer af gymnasieelever, er det nødvendigt at få et indblik i, hvordan de bruger teknologi i relation til skolearbejde i og uden for undervisningen, og hvordan og hvornår de selv vurderer, at teknologi kan understøtte

deres arbejds- og læreprocesser – og ikke mindst hvornår de ikke kan. Et indblik i de unges virkelighed med digitale teknologier er også vigtigt, når skolerne drøfter deres strategier for at inddrage digitale teknologier i undervisningen.

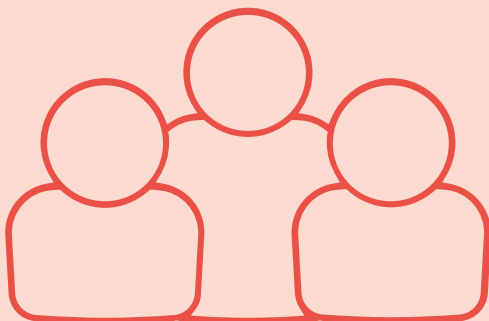
I denne guide får I som lærere og ledere fem veje, der kan understøtte, at eleverne får et fagligt udbytte af digitale teknologier i undervisningen – og som samtidig sikrer, at jeres skole får drøftet både strategiske, didaktiske og pædagogiske overvejelser omkring brugen af digitale teknologier.

Guiden formidler de væsentligste indsigter fra undersøgelsen ”Digitalisering i gymnasiet set fra et elevperspektiv” og peger på en række diskussioner, der er vigtige at tage ude på skolerne, hvis eleverne skal have et fagligt udbytte af digitale teknologier i undervisningen.

1

**Inddrag elevers viden,
erfaringer og ideer, når
I drøfter jeres strategi for
digitale teknologier
i undervisningen**

Hvordan kan elevernes viden, erfaringer og ideer understøtte skolens strategi for digitale teknologier i undervisningen?

Eleverne har en masse perspektiver på, hvordan og hvornår digitale teknologier kan bidrage med et fagligt udbytte – og også på, hvornår de ikke kan.

Eleverne vil have andre perspektiver på og erfaringer med at bruge digitale teknologier end lærere og ledere. Det er fx en god ide at inddrage deres perspektiver på brugen af sociale medier, mens I som lærere og ledere i højere grad står for overvejelser om didaktisk og pædagogisk brug af digitale teknologier.

Sådan gør I

Diskutér, hvordan I kan bruge eleverns viden, erfaringer og ideer i jeres arbejde med en strategi for digitale teknologier i undervisningen:

- **Hvordan arbejder I på skolen med at få indblik i elevernes perspektiver på brugen af digitale teknologier i relation til undervisning og skolearbejde?**
- **I hvilke sammenhænge og diskussioner om digitale teknologier i undervisningen giver det mening for jer at inddrage eleverns perspektiver?**

Elevernes fem formål med at bruge digital teknologi i relation til skole og undervisning

1. At bruge digitale teknologier til at søge information
2. At bruge digitale teknologier til at søge hjælp og dele viden
3. At bruge digitale teknologier til at udarbejde et produkt eller en opgave
4. At bruge digitale teknologier til at evaluere elevernes viden, færdigheder og kompetencer
5. At bruge digitale teknologier som et afbræk fra undervisningen

2

Definér et klart formål med at inddrage digitale teknologier i undervisningen

Hvad er formålet med at bruge digitale teknologier i det enkelte fag og i den konkrete undervisningssituation?

Hvis de digitale teknologier skal understøtte jeres undervisning og elevernes faglige udbytte, er det afgørende, at de fagligt giver mening i undervisningssituationen. Tænk derfor over muligheder og barrierer ved at bruge teknologier i den enkelte klasse, det enkelte fag og ift. det enkelte emne.

Det er fx værd at overveje, om formålet med at inddrage digitale teknologier er, at de styrker elevernes faglige muligheder, fx ved at tilbyde et matematisk værktøj, styrker deres digitale kompetencer eller anvendes for at skabe variation og motivation i undervisningen. Dermed er det også vigtigt at overveje, hvornår det fagligt giver mening at arbejde digitalt – og hvornår eleverne får mere ud af at arbejde uden digitale teknologier. Det er en god ide at inddrage eleverne i jeres tanker om formålet med de digitale teknologier i timerne, så også eleverne kan se det faglige formål med at bruge teknologierne.

Sådan gør I

Diskutér, hvad formålet er med at inddrage teknologi i undervisningen:

- **I hvilke fora skal I som lærere gøre sig overvejelser om formålet med at inddrage digitale teknologier i undervisningen? Hvem skal I som lærere diskutere jeres overvejelser med?**
- **Hvordan kan I som lærere blive klædt på til at til vurdere didaktiske og pædagogiske muligheder og barriere i forbindelse med nye digitale teknologier i undervisningsbrug?**

I matematik har vi lavet en videoaflevering ved at vise skærmen og så snakke. Det var en god måde at øve mundtlig matematik. Der er altid nogle, der har svært ved at sige noget i klassen, så det er en god måde for dem at vise, at de kan noget.

Gymnasieelev

3

Skab den rette balance i elevers brug af sociale medier i undervisningen

Hvor meget skal sociale medier fylde i undervisningen?

Facebook og andre sociale medier kan forstyrre elevernes koncentration i forbindelse med undervisning og skolearbejde. Men eleverne bruger også sociale medier i faglige sammenhænge, fx som digitale læringsfællesskaber, hvor de diskuterer faglige spørgsmål og videndeler.

Der er derfor brug for, at elever og lærere finder den rette balance i elevernes brug af sociale medier, sådan at eleverne bruger sociale medier, når det giver fagligt mening, men også øver sig i at logge af, når de sociale medier alene optræder som en forstyrrelse. Det kræver, at eleverne bliver bevidste om, hvilken indvirkning sociale medier har på dem, og hvornår det er vigtigere at være til stede i undervisningsrummet.

Sådan gør I

Diskutér, hvordan I som lærere og ledere bedst kan håndtere udfordringer og muligheder ved sociale medier:

- **Hvordan kan jeres skole hjælpe eleverne med at forstå, hvornår sociale medier er hensigtsmæssige og uhensigtsmæssige at bruge ud fra et fagligt perspektiv?**
- **Hvordan kan jeres skole lave nogle rammer, der kan tage højde for, at både lærere og elever har forskellige holdninger til brug af sociale medier i undervisningen?**

Hvis Facebook er åben, så kan jeg ikke koncentrere mig. Man skal være god til at logge af. Hvis man bliver ved med at have det åbent ved siden af hinanden, så bliver det noget halvt noget. Det er vigtigt at have selvdisciplin til at kunne sige, hvornår det er godt for mig at bruge det, og hvornår er det ikke.

Gymnasieelev

4

Vær opmærksom på elevers forskellige faglige forudsætninger og tekniske kompetencer

Hvilke forudsætninger har eleverne for at bruge digitale teknologier med et fagligt formål?

Eleverne er vant til at bruge digitale teknologier i deres fritid. Men det betyder ikke nødvendigvis, at de har øje for, hvordan de bedst bruger digitale teknologier i en faglig sammenhæng. Fx overfører nogle elever det fokus på hurtighed, som præger deres brug af sociale medier, til deres brug af teknologier i skolesammenhæng. Det kræver både digitale kompetencer, men også faglig forståelse at bruge digitale teknologier til skolearbejde.

Ligesom eleverne har forskellige faglige forudsætninger, har de også forskellige forudsætninger for at arbejde med digitale teknologier. For nogle elever optræder digitale teknologier derfor som en ressource i fagene, mens andre oplever dem som en barriere.

Sådan gør I

Diskutér, hvordan elevernes forskellige faglige forudsætninger får plads i undervisningen og hvordan de kan blive bedre til at bruge digitale værktøjer fagligt:

- **Hvad kræver det af eleverne at kunne bruge digitale teknologier i en faglig sammenhæng?**
- **Hvilke forudsætninger har vores elever for at bruge digitale teknologier i en faglig sammenhæng?**
- **Hvordan kan I som lærere og ledere understøtte elevernes forståelse for og kompetencer til at bruge digitale teknologier i en faglig sammenhæng?**

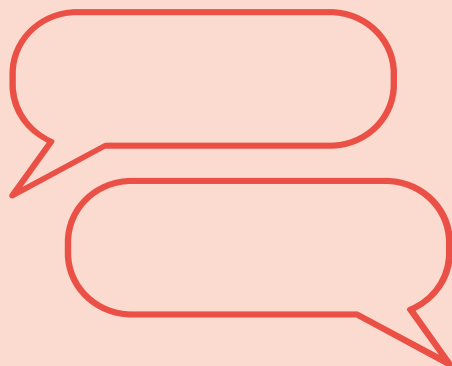

Der er ofte en, der redigerer filmen, og så laver de andre noget andet.

Gymnasieelev

5

Giv feedback, der afspejler digitale arbejdsformer og produkter

Hvordan får eleverne feedback på deres digitale arbejde?

Digitale teknologier giver eleverne mulighed for at arbejde på andre måder og udarbejde andre typer af produkter, end ved fx klassiske skriftlige opgaver eller mundtlige oplæg. Men eleverne savner ofte feedback på deres digitale produkter som fx film og podcasts. Skal digitale teknologier, arbejdsformer og produkter bidrage i en faglig sammenhæng, er det vigtigt, at lærerne udvikler feedbackformer knyttet til digitale arbejdsprocesser og produkter. Det drejer sig om at inddrage digitale teknologier med et tydeligt fagligt formål, for på den måde kan læreren også give faglig feedback på elevernes digitale arbejde.

Sådan gør I

Diskutér, hvordan I som lærere og ledere kan udvikle feedback- og evalueringsformer, der afspejler digitale arbejdsformer:

- **Hvilke digitale teknologier bruger vores elever til at udarbejde opgaver, og hvilke produkter kommer der ud af det?**
- **Hvordan bliver I som lærere klædt på til at evaluere og give feedback på forskellige typer af digitale produkter?**

Vi går ikke så meget op i, om det ser professionelt ud, når vi laver film. Karakteren hænger sammen med rapporten, ikke hvordan produktet ser ud.

Gymnasieelev

Hvis du vil vide mere

Hent udgivelse

Denne guide er baseret på undersøgelsen *Digitalisering i gymnasiet set fra elevers perspektiv*.

Både guide og undersøgelse kan downloades på www.eva.dk/ungdomsuddannelse

---

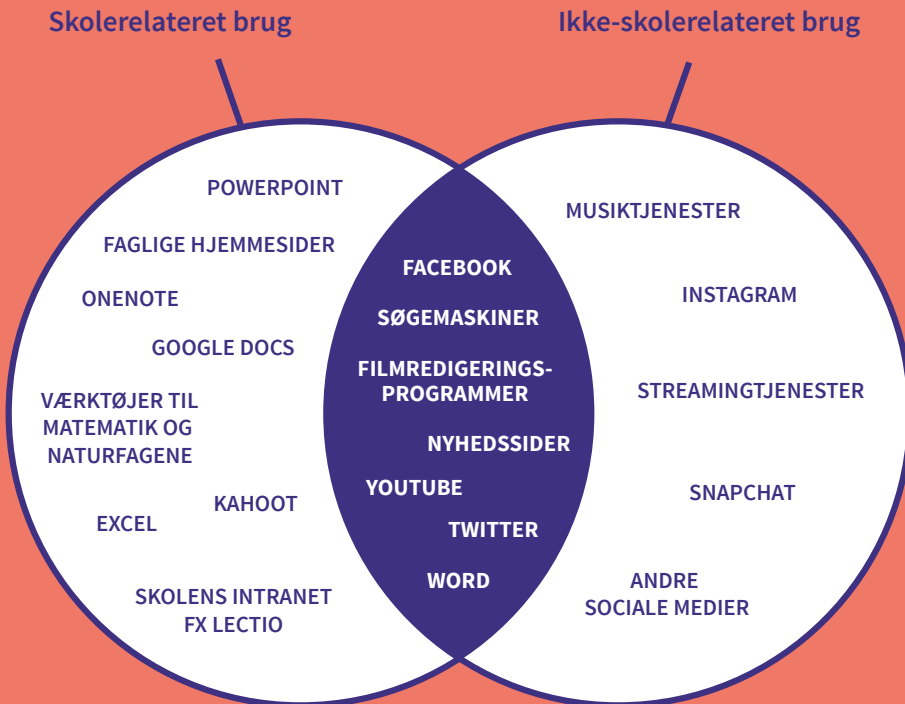
Om datagrundlaget

Undersøgelsen omhandler gymnasieelevers perspektiver på brug af digitale teknologier i relation til undervisning og skolearbejde.

Undersøgelsen bygger først og fremmest på interview med og logbøger udfyldt af elever fra seks gymnasier suppleret med lærer- og ledelsesinterviews. Der er tale om skoler fordelt på stx, hhx og htx spredt landet over. Indledningsvist er elevernes brug af digitale teknologier blevet kortlagt ved, at fem 1.g. klasser har udfyldt en logbog om deres brug af digitale teknologier i relation til skolearbejde og undervisning i løbet af en uge. I forlængelse heraf er der blevet gennemført 10 individuelle interview og 7 gruppeinterviews med i alt 39 elever, gruppeinterviews med i alt 15 lærere, samt individuelle interview med repræsentanter for ledelse på de seks gymnasier.

Vidste du, at ...

... elever bruger disse digitale teknologier i og uden for undervisningen

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk